

Theaterschap eist Vakmanschap

Grolsch
bier

Vakmanschap is meesterschap

Het Nationale Ballet van Canada

1 juni, Utrecht, Stadsschouwburg, 20.00 uur

La Bayadère _____

Pauze _____

Midzomernachtsdroom _____

Pauze _____

Kettentanz _____

2 juni, Den Haag, Nederlands Congresgebouw, 20.15 uur

La Bayadère _____

Pauze _____

Kettentanz _____

Pauze _____

Mad Shadows _____

3 juni, Den Haag, Nederlands Congresgebouw, 20.15 uur

De Schone Slaapster _____

4 juni, Amsterdam, Theater Carré, 20.15 uur

La Fille Mal Gardée _____

Begeleiding van alle voorstellingen:

The New Symphony Orchestra, London, o.l.v. George Crum, muzikaal directeur van Het Nationale Ballet van Canada.

**Programmatoelichtingen door Luuk Utrecht,
dansrecensent**

Het is verboden om zonder schriftelijke toestemming van Het Nationale Ballet van Canada te fotograferen, te filmen of bandopnamen te maken.

It is strictly prohibited to take photographs and make films or tapes without the written permission of The National Ballet of Canada.

Programma's en rolverdeling onder voorbehoud.

PRIME MINISTER · PREMIER MINISTRE

I am happy to send my greetings to the National Ballet of Canada on the occasion of their European tour.

Canadians are proud of their National Ballet Company and its justly deserved reputation. The grace and perfection of your work are acknowledged by all who have seen it as worthy of the highest praise.

My warm best wishes to you all. I know you will, as always, be excellent goodwill ambassadors abroad.

Pierre Elliott Trudeau

O t t a w a,
1 9 7 8.

De kostuums zijn, onder leiding van James Ronaldson, vervaardigd in het atelier van Het Nationale Ballet van Canada door Angela Arana en Christine Neuss.

Hoofdtoeien vervaardigd door Deborah Camken.

Belichting uitgevoerd onder leiding van Konrad Hoffmann.

Rekwisieten vervaardigd in de ateliers van Het Nationale Ballet van Canada, onder leiding van John Elsasser.

Het Nationale Ballet van Canada is dankbaar voor de steun van de volgende instellingen:

The Canada Council
The Ontario Arts Council
The Municipality of Metropolitan Toronto
The City of Toronto
The Touring Office of the Canada Council
Wintario

Bij dit programmaboekje hoort een handig opberghoesje dat nog veel meer informatie geeft over 'Ballet' in het Holland Festival 1978.

Dit hoesje is gratis in dit theater te verkrijgen. Let op de aanduiding: Hier gratis programmahoesje.

1 juni, Utrecht, Stadsschouwburg, 20.00 uur (1ste ballet)
2 juni, Den Haag, Nederlands Congresgebouw, 20.15 uur (1ste ballet)

La Bayadère, Akte IV

Het Koninkrijk van de schimmen

Marius Petipa _____ Choreografie
Ludwig Minkus _____ Muziek
Eugen Valukin _____ Zetting
(met dank aan het Bolsjoi Ballet)
George Crum _____ Dirigent
Lengte _____ 35 minuten

Rolverdeling:

Utrecht 1 juni

Nadia Potts _____ Nikiya
Peter Schaufuss _____ Solor
Mary Jago, Vanessa
Harwood, Karen Tessmer _____ Aanvoersters
Het ensemble _____ De Schimmen

Den Haag 2 juni

Karen Kain _____ Nikiya
Frank Augustyn _____ Solor
Mary Jago, Vanessa
Harwood, Nadia Potts _____ Aanvoersters
Het ensemble _____ De Schimmen

La Bayadère is één van de hoogtepunten in het oeuvre van de Russische grootmeester Marius Petipa, die in de tweede helft van de negentiende eeuw werkte en tot op heden invloed uitoefent op veel choreografen. Het ballet verhaalt van de bayadère (Indiase tempeldanser) Nikiya en haar geliefde Solor. Hij breekt echter zijn huwelijksbelofte en trouwt met de dochter van de radja (vorst). Deze laat Nikiya sterven door de beet van een giftige slang. In de laatste akte droomt de berouwvolle Solor dat hij weer met Nikiya verenigd is in 'Het koninkrijk van de schimmen'.

De van weemoed vervulde choreografie, met zijn beroemde geometrische lijnenspel, laat hier zien hoe de gelieven elkaar weervinden maar de vrouw toch weer moet verdwijnen. Waarmee La Bayadère, evenals de Griekse legende van Orpheus en Eurydice of het balletverhaal van Albrecht en Giselle, het streven van de mens symboliseert naar idealen die hem telkens weer ontsnappen.

1 juni, Utrecht, Stadsschouwburg, 20.00 uur (3de ballet)
2 juni, Den Haag, Nederlands Congresgebouw, 20.15 uur
(2de ballet)

Kettentanz

Gerald Arpino _____ choreografie
Scott Barnard _____ instudering
Johann Strauss Sr. _____ muziek
Johann Mayer _____ muziek Schnofler Tanz
Joe Eula _____ kostuums
Thomas Skelton _____ lichtontwerp
George Crum _____ dirigent
Lengte _____ 30 minuten
Wereldpremière _____ 7 september 1971
City Center Joffrey Ballet

Rolverdeling:

Utrecht 1 juni

Gitana Galop

Colleen Cool, Mary Jago, Karen Kain, Stephanie Landry,
Cynthia Lucas, Gizella Witkowsky, Frank Augustyn,
Daniel Capouch, Victor Edwards, James Kudelka,
Peter Ottmann, Raymond Smith

Annen Polka

Mary Jago, Cynthia Lucas, Gizella Witkowsky,
Daniel Capouch, Peter Ottmann, Raymond Smith

Kettenbrücke Wals

Karen Kain en Frank Augustyn

'Eisele' en 'Beisele' Sprongen

Victor Edwards, Cynthia Lucas, Peter Ottmann

Chinese Galop

Mary Jago, Frank Augustyn, Stephanie Landry

Schnofler Dans

Colleen Cool

Seufzer Galop

Daniel Capouch en Raymond Smith

Hofbal-Dans

Colleen Cool, Mary Jago, Stephanie Landry, Cynthia
Lucas, Victor Edwards, James Kudelka, Peter Ottmann,
Raymond Smith

Cachucha Galop

Karen Kain en Gizella Witkowsky

Gitana Galop

Het ensemble

Den Haag 2 juni

Gitana Galop

Vanessa Harwood, Cynthia Lucas, Gloria Luoma,
Linda Maybarduk, Nadia Potts, Karen Tessmer, Frank
Augustyn, Victor Edwards, Miguel Garcia, Clinton
Rothwell, David Roxander, Tomas Schramek

Annen Polka

Cynthia Lucas, Gloria Luoma, Karen Tessmer, Miguel
Garcia, David Roxander, Tomas Schramek

Kettenbrücke Wals

Vanessa Harwood en Frank Augustyn

'Eisele' en 'Beisele' Sprongen

Victor Edwards, Cynthia Lucas, Miguel Garcia

Chinese Galop

Linda Maybarduk, Frank Augustyn, Karen Tessmer

Schnofler Dans

Nadia Potts

Seufzer Galop

David Roxander en Tomas Schramek

Hofbal-Dans

Cynthia Lucas, Linda Maybarduk, Nadia Potts, Karen
Tessmer, Victor Edwards, Miguel Garcia, Clinton
Rothwell, Tomas Schramek

Cachucha Galop

Vanessa Harwood en Gloria Luoma

Gitana Galop

Het ensemble

Kettentanz (letterlijk 'Kettingdans') is misschien wel het populairste dansstuk van de Amerikaanse choreograaf Gerald Arpino. Het is een abstrakt ballet dat gebaseerd is op de academische (klassieke) techniek, vermengd met modernere dansvormen. Zes paren weren zich in een reeks van verschillende dansminiaturen. De opgewekte sfeer en de helderheid van de bewegingsthema's dragen bij aan de klassieke allure van de choreografie. De grondtoon is, geïnspireerd door de Weense muziek van Johann Strauss Sr. en zijn tijdgenoot Johann Mayer, vitaal en vrolijk terwijl de stemmingsbeelden toch wisselen. Er is bijvoorbeeld een bedachtzaam duet (Kettenbrücke Wals) naast een kwikzilverig trio (Eisele und beisele Sprünge). Terwijl in het algemeen de dansthema's van de galop en galop de choreografie doen bruisen en tintelen van levenslust.

Het Nationale Ballet van Canada heeft Kettentanz kunnen uitbrengen dankzij toestemming van Robert Joffrey en het City Center Joffrey Ballet te New York.

1 juni, Utrecht, Stadsschouwburg, 20.00 uur (2de ballet)

Midzomernachtsdroom

Ballet in één akte, naar 'Een Midzomernachtsdroom'
door William Shakespeare

Frederick Ashton	choreografie
Felix Mendelssohn-Bartholdy	muziek
John Lanchbery	arrangement
David Walker	dekor en kostuums
Thomas Saunders	lichtontwerp
John Goss	dirigent
Lengte	53 minuten

Ingestudeerd met behulp van een notering in Benesh door Faith Worth. Muziekarrangement — ouverture en fragmenten uit A Midsummer Night's Dream (1826/1843) — met toestemming van The Royal Opera House, Covent Garden.

Rolverdeling:

Veronica Tennant	Titania
Tomas Schramek	Oberon
David Allan	Puck
Victor Edwards	Bottom (Spoel, de wever)
John Aubrey, Daniel Capouch, Albert Forister, Paul Jago, Colin Simpson	Handwerkslieden
Mary Jago	Helena
Linda Maybarduk	Hermia
Anton Kaloczy	Demetrius
Clinton Rothwell	Lysander
Annette Lambros	Erwtebloesem
Moirra McCormack	Spinneweb
Daphne Loomis	Mot
Cynthia Lucas	Mosterdzaad
Het ensemble	Feeën
Rosemarie Giessen	
v.d. Sluis	Indiaas Knaapje

In de Engelse danskunst is grote aandacht voor het verhalende ballet, met een voorkeur voor een sprookjesachtige handeling. De 'Midzomernachtsdroom' is hiervan een goed voorbeeld. Bovendien is het een demonstratie van Ashtons meesterschap in het creëren van lyrische stemmingsbeelden en van zijn unieke gave

om een milde humor in dans te doen blijken.

Voor zijn 'Midzomernachtsdroom' is hij uitgegaan van Shakespeare's 'Een midzomernachtsdroom', zonder echter de diepere betekenissen uit te spitten van Shakespeare's blijspel dat zich afspeelt in drie verschillende werelden en waarin de stervelingen, verdeeld in edellieden en een eenvoudig landvolk, speelbal zijn van bovennatuurlijke machten die in de elfenwereld schuilen.

Ashton richt zich hier alleen op de wonderbaarlijke gebeurtenissen in het bos, waar de elfenkoning Oberon met zijn vrouw Titania twist om het bezit van een bekoorlijk Indiaas knaapje. Om zijn koningin te misleiden stuurt Oberon zijn plaaggeest Puck erop uit om een toverbloem te plukken waarvan het sap gesprenkeld moet worden in de ogen van een slapende, om deze bij het ontwaken in liefde te doen ontbranden voor de eerste de beste die hij of zij ziet.

Zo laat Oberon Titania verliefd worden op de onbehouden boer Bottom, waarbij Puck Titania nog belachelijker maakt doordat hij Bottom een ezelskop heeft opgezet. Bovendien haalt Puck een streek uit met vier edellieden die door het bos wandelen: oorspronkelijk vormden Lysander en Hermia een gelukkig liefdespaar, maar nu laat Puck Lysander verliefd worden op Helena, die al zonder succes houdt van Demetrius. Uiteindelijk laat Oberon echter door Puck een nevel opwekken, waarin hij zorgt dat voor iedereen alles bevredigend afloopt. Alleen Bottom blijft over, zich afvragend of hij alles gedroomd heeft of niet.

2 juni, Den Haag, Nederlands Congresgebouw, 20.15 uur
(3de ballet)

Mad Shadows

Ann Ditchburn _____ choreografie
André Gagnon _____ muziek
Marc Belanger _____ orkestratie
Jack King _____ decor en kostuums
Sholem Dolgoy _____ lichtontwerp
John Goss _____ dirigent
Lengte _____ 45 minuten

Rolverdeling:

Mavis Staines _____ Isabelle-Marie
Raymond Smith _____ Patrice
Mary Jago _____ Louise, hun moeder
Hazaros Surmeyan _____ Lanz, minnaar van Louise
Luc Amyôt _____ Michael, een blinde jongen
Josephine Baurac, Susan
Bodie, Caitlan Maggs,
Katherine Scheidegger,
Jane Wooding, John
Aubrey, Todd Carter,
Miguel Garcia, David
Gornik, Paul Jago _____ vijf jonge paren
Anton Kaloczy en
Patricia Oney _____ een winkelier en zijn
vrouw
Yolande Auger _____ hun kind
Victoria Bertram en
Jacques Gorrissen _____ een arm echtpaar
David Allan _____ hun kind
Karin Mawson en
Charmain Turner _____ twee oude dames
Albert Forister _____ een oude man

Mad shadows (letterlijk 'Krankzinnige schimmen') is het resultaat van nauwe samenwerking tussen de Canadese huischoreograaf Ann Ditchburn met komponist en toneelontwerper. De handeling van dit ballet is geïnspireerd door de roman *La belle bête* (Het mooie beest) van Marie-Claire Blais.

Centrale figuur van dit verhalende dansstuk is Louise, een ouderwordende ijdeltuit. Zij is dol op haar negenjarige, mooie maar leeghoofdige, zoon Patrice terwijl zij haar dochter Isabelle-Marie, een pientere tiener, afwijst. De

laatste is jaloers op de voorkeurspositie van haar broertje en de onevenwichtige relaties binnen het gezin worden geheel verstoord wanneer Louise haar minnaar Lanz introduceert. Isabelle-Marie, die tijdelijk haar afgunst vergeten heeft door haar liefde voor de blinde Michael, gaat haar moeder nu haten met een bezetenheid waardoor toekomstig geluk voor het gezin voorgoed onmogelijk is.

Het Nationale Ballet van Canada dankt Imperial Oil Limited en de Floyd S. Chalmers Foundation, die deze productie door Canadese kunstenaars mogelijk maakten. Het Nationale Ballet van Canada is dankbaar voor de financiële hulp van de Canada Council, die opdracht gaf voor het schrijven van de muziek voor Mad Shadows.

3 juni, Den Haag, Nederlands Congresgebouw, 20.15 uur

De Schone Slaapster

(een ballet in drie akten, vijf bedrijven)

Rudolf Nurejev _____ produktie, instudering en
naar Marius Petipa _____ aanvullende choreografie
P. I. Tsjaikowsky _____ muziek

Nicholas Georgiadis _____ decor en kostuums

David Hersey _____ lichtontwerp
Georg Schlögl _____ toneelontwerp uitvoering
George Crum _____ dirigent
Lengte _____ 3 uur
Pauzes _____ na akte I en akte II

Rolverdeling:

Proloog en akte I

Charles Kirby _____ koning Florestan
Susanne Menck _____ de koningin
Jacques Gorrissen _____ Catalabutte, ceremonie-
meester

Nadia Potts _____ Aanvoester van de feeën
Feeën:

Karen Tessmer _____ eerste variatie
Linda Maybarduk en
Sonia Pérusse _____ tweede variatie
Gizella Witkowsky _____ derde variatie
Mavis Staines _____ vierde variatie
Colleen Cool _____ vijfde variatie
Nadia Potts _____ zesde variatie

Joël Dabin, Victor
Edwards, Albert Forister,
Miguel Garcia, Peter
Ottmann, Clinton Rothwell,
Tomas Schramek _____ ridders
Charmain Turner _____ Carabosse, de boosaardige
fee

Barbara Szablowski _____ de seringenfee
Vanessa Harwood _____ prinses Aurora
Luc Amyôt,
Clinton Rothwell,
Tomas Schramek, Colin

Simpson _____ Aurora's huwelijkskandi-
daten

Colleen Cool, Cynthia
Lucas, Gloria Luoma,
Linda Maybarduk, Sonia
Pérusse, Mavis Staines,
Karen Tessmer, Gizella
Witkowsky _____ Aurora's vriendinnen

Pauze

Akte II

Peter Schaufuss _____ prins Florimund
Clinton Rothwell _____ de graaf
Ann Ditchburn _____ de gravin
Sean Boutilier, Albert
Forister, Paul Jago, Anton
Kaloczy, Peter Ottmann _____ hertogen
Lorna Geddes, Patricia
Oney, Katherine
Scheidegger, Amalia
Schelhorn, Jane Wooding _____ hertoginnen
Barbara Szablowski _____ seringenfee
Het ensemble _____ waternimfen

Pauze

Akte III

Vanessa Harwood _____ prinses Aurora
Peter Schaufuss _____ prins Florimund
Linda Maybarduk en
Joël Dabin _____ Pas de Cinq: diamant
Sonia Pérusse _____ Pas de Cinq: zilver
Colleen Cool _____ Pas de Cinq: goud
Gizella Witkowsky _____ Pas de Cinq: smaragd
Raymond Smith _____ Pas de Deux: blauwe vogel
Esther Murillo _____ Pas de Deux: prinses
Florine

Gloria Luoma en
David Roxander _____ poesjes
Vanessa Harwood en
Peter Schaufuss _____ Grand pas classique van
prinses Aurora en prins
Florimund
Allen _____ finale

Met medewerking van leerlingen van de Balletakademie
Nel Roos te Amsterdam.

De Schone Slaapster, ook wel Doornroosje genoemd, is één van de topstukken van het klassiek-romantische repertoire. Als afsluiting van een tijdperk waarin virtuositeit domineerde, heeft de negentiende-eeuwse Russische grootmeester Marius Petipa in dit sprookjesballet op een indrukwekkende manier de idealen van de academische (klassieke) dans nagestreefd. Deze hebben te maken met het overwinnen van de fysieke belemmeringen, gesteld door zwaartekracht en anatomie. Enerzijds ging Petipa hiervoor terug naar de bron van de academische dans, de hofballetten van Lodewijk XIV, terwijl hij anderzijds de danskunst verder ontwikkelde door een grotere bewegingsvrijheid te creëren in zijn kristalheldere choreografie. Klassicistisch is hierbij de allegorische aanpak want het bekende volkssprookje kan men vertalen als de belofte van nieuw leven na de dood, de komst van de lente na de winter. Voorts is bijvoorbeeld de Seringenfee die de verschillende scènes verbindt, symbool van de wijsheid.

Inhoud

Het ballet begint met een proloog waarin het hof het doopfeest viert van prinses Aurora (Doornroosje). De ceremoniemeester heeft echter vergeten de boosaardige fee Carabosse uit te nodigen. De andere feeën bieden hun geschenken aan die schoonheid, gratie, overvloed, welbespraaktheid en energie symboliseren. Dan verstoort de woedende Carabosse het feest met de voorspelling dat Aurora zich in de vinger zal prikken en zal sterven. Maar de Seringenfee buigt deze vloek om en belooft dat Aurora slechts in slaap zal vallen en door de kus van een prins zal ontwaken.

In de eerste akte wordt Aurora's zestiende verjaardag gevierd waarbij vier prinses, tijdens het beroemde Rozenadagio, naar haar hand dingen. Vermomd als een oud vrouwtje verschijnt Carabosse die een boekje aanbiedt waarin een spoei verborgen is. Aurora bezeert zich hieraan en de belofte van de Seringenfee gaat in vervulling. De tweede akte speelt honderd jaar later en we zien prins Florimund op jacht. In een visioen ziet hij Aurora en geleid door de Seringenfee weet hij haar te vinden. In de derde akte wordt de bruiloft van prinses en prins gevierd met het vermaarde divertissement. Dit bevat onder meer de virtueuze solo van de Blauwe Vogel, het geestige poezenduet en het hoogtepunt, de grand pas classique (grote klassieke duet) van Aurora en Florimund.

4 juni, Amsterdam, Theater Carré, 20.15 uur

La fille mal gardée

(een ballet in twee akten)

Frederick Ashton	_____	choreografie
Ferdinand Hérold	_____	muziek
John Lanchbery	_____	bewerking en arrangement
Osbert Lancaster	_____	dekor en kostuums
George Crum	_____	dirigent
Lengte	_____	2 uur
Pauze	_____	na akte I

Rolverdeling:

Jacques Gorrissen	_____	de weduwe Simone, een rijke boerin
Karen Kain	_____	Lisa, haar dochter
Frank Augustyn	_____	Colas, een jonge boer, die verliefd is op Lisa
Charles Kirby	_____	Thomas, een welvarende eigenaar van een wijngaard
David Roxander	_____	Alain, zijn zoon
Colin Simpson	_____	dorpsnotaris
David Allan	_____	notarisbediende
David Allan, Yolande Auger, Victoria Bertram, Daphne Loomis, Moira McCormack	_____	haan en vier kippen
Colleen Cool, Gloria Luoma, Caitlan Maggs, Esther Murillo, Sonia Pérusse, Mavis Staines, Karen Tessmer, Gizella Witkowsky	_____	vriendinnen van Lisa
Luc Amyôt, John Aubrey, Victor Edwards, Albert Forister, Anton Koloczy, Peter Ottmann	_____	vrienden van Colas
Alexandra Auld, Susan Bodie, Lorna Geddes, Annette Lambros, Stephanie Landry, Karin Mawson, Heather Ronald, Katherine Scheidegger, Barbara Szablowski, Charmain Turner, Valerie Wilder, Jane Wooding,		

Sean Boutilier, Todd
Carter, Miguel Garcia,
David Gornik, Paul Jago,
Raymond Smith _____ dorpelingen
Daniel Capouch en
Colin Simpson _____ knechten

Ingestudeerd met behulp van een notering in Benesh
door Faith Worth.

De choreograaf dankt Madame Tamara Karsavina voor
haar advies bij het tot stand komen van dit ballet en
Mr. Ivor Guest voor zijn hulp bij het vinden van de
oorspronkelijke partituur.

De artistiek directeur is dankbaar voor de hulp van Faith
Worth en Michael Somes bij het zetten van deze produk-
tie.

Deze produktie werd mogelijk gemaakt door een gift van
de 'Vereniging Vrienden van Het Nationale Ballet van
Canada, afdeling Toronto'.

La fille mal gardée (Het slecht bewaakte meisje) is een
roemrucht ballet in de dansgeschiedenis. Het is één van
de eerste demi-caractère balletten en werd gemaakt in
1789, vlak voor de Franse revolutie. Choreograaf Jean
Dauberval rekende toen voorgoed af met de heroïsche en
mythologische thema's van de klassicistische periode. Hij
wilde voor zijn balletten een duidelijke, eigentijdse hande-
ling waarbij de bewegingen van de dansers ook werkelijk
het karakter van hun rol moesten uitbeelden. Voor het
eerst in de ballethistorie werd nu in La fille mal gardée
het dorpsleven op een realistische manier geschilderd
waarbij Dauberval Zuidfranse volksdansen verwerkte.
Belangwekkend is hierbij dat men de hoofdfiguren uit dit
blijspel kan beschouwen als de landelijke vertegenwoor-
digers van bekende figuren uit de commedia dell'arte
zoals bijvoorbeeld Colombina en Harlekijn.
Helaas is van het oorspronkelijk ballet niets bewaard ge-
bleven; de versie van de Engelse grootmeester Frederick
Ashton is dan ook een geheel eigen interpretatie. Terwijl
de muziek van John Lanchbery een bewerking is van
de kompositie die Ferdinand Hérold in 1828 schreef voor
het ballet van Daubervals leerling Aumer.

Inhoud

Er zijn twee aktes. In het eerste bedrijf zien we hoe de
jonge boer Colas het boerinnetje Lisa het hof maakt; dit
moet echter verborgen blijven voor Lisa's moeder Simone
die haar dochter wil uithuwelijken aan Alain, de kinder-
lijke zoon van de rijke wijnboer Thomas. In het tweede
bedrijf viert alle dorpelingen het binnenhalen van de
oogst. De vrolijkheid stijgt wanneer Lisa en Colas Alain
voor de gek houden terwijl Simone en Thomas tedere
gevoelens voor elkaar blijken te koesteren.

In de tweede akte lijkt eerst alles fout te gaan. Simone
ontdekt dat Lisa en Colas elkaar nog ontmoeten en zij
sluit haar dochter op in haar slaapkamer. Dan komen
Alain en zijn vader met een notaris om het huwelijks-
kontrakt te tekenen. Wanneer echter Alain de deur van
de slaapkamer opent komt zijn bruid tevoorschijn samen
met zijn rivaal. Maar alles loopt toch goed af voor Lisa
en Colas wanneer Simone hen dit schandaal vergeeft.

Het Nationale Ballet van Canada

Het Nationale Ballet van Canada is het grootste van de drie bekende Canadese dansgroepen. Dit balletgezelschap is gevestigd in Toronto terwijl Les Grands Ballets Canadiens gehuisvest is in Montreal en het Royal Winnipeg Ballet naar de eigen standplaats genoemd is. Het Nationale Ballet van Canada is in 1961 opgericht, voortvloeiend uit de rivaliteit tussen Oost-Canada en West-Canada waar kort tevoren het Royal Winnipeg Ballet was opgericht.

De eerste artistiek leidster was de Britse Celia Franca, voormalig soliste van onder meer Ballet Rambert en het toenmalige Sadler's Wells Theatre Ballet. De directrice van laatstgenoemde groep, Ninette de Valois, had Franca voor de pionierstaak aanbevolen. De Valois' balletgezelschap, het huidige Royal Ballet te Londen, is dan ook het voorbeeld geweest waarnaar Celia Franca Het Nationale Ballet van Canada modelleerde, in de vierentwintig jaar dat zij er de scepter zwaaide. Zoals zovele balletpioniers heeft zij hierbij een reputatie verworven die onvertelbaar is en wijskracht paart aan visie en idealisme. De eerste tien jaar heeft zij de basis gelegd voor een groep die de academische (klassieke) techniek als uitgangspunt neemt, door te werken aan een klassiek- en neoromantisch repertoire waarin avondvullende sprookjesballetten naast bijvoorbeeld Fokine-stukken een voorname rol spelen. De sterke Engelse invloed werd en wordt gedemonstreerd doordat een groot deel van het repertoire bestaat uit werk van choreografen als Frederick Ashton, John Cranko, Walter Gore, Andrée Howard, Kenneth McMillan en Antony Tudor.

Sinds 1957 is Het Nationale Ballet van Canada gesubsidieerd en in de jaren zestig vond de grootste groei en expansie plaats. Het eclectische repertoire werd verder uitgebreid met werk van bekende Amerikanen als Gerald Arpino, George Balanchine, José Limon en Jerome Robbins; uit Europa kwamen onder meer Flemming Flindt, Roland Petit en John Neumeier. Sinds 1964 is ook de klassieke Deense Bournonville-stijl vertegenwoordigd: Erik Bruhn maakte er toen La Sylphide en later zijn eigen versies van Het Zwanenmeer en Coppélia, evenals de pas de deux Bloemenfestival in Genzano. Voor Russische invloeden zorgt Rudolf Nurejev die vaak als gast bij de groep optreedt en er zijn eigen versies van De Schone Slaapster zette.

In 1974 werd Celia Franca opgevolgd door David Haber als artistiek directeur. Maar sinds 1976 is de artistieke leiding in handen van Alexander Grant, voormalig solist van het Royal Ballet en ex-direkteur van de demonstratiegroep Ballet for All.

In deze jaren verschenen bij Het Nationale Ballet van Canada ook Nederlandse choreografen. De eerste was Rudi van Dantzig met Monument voor een gestorven jongen in 1975, daarna volgden Hans van Manen (Four Schumann Pieces) en Toer van Schayk samen met de twee eersten (Collective Symphony).

Naast de noodzakelijke belangstelling voor buitenlandse choreografen heeft Het Nationale Ballet van Canada altijd het werk van eigen mensen willen stimuleren. Op dit moment zijn Ann Ditchburn, James Kudelka en Constantin Patsalas de huischoreografen. Bij de dansers geven de Canadezen Karen Kain en Frank Augustyn de toon aan; zij wonnen in 1973 de pas de deux-prijs op het Internationale Balletconcours te Moskou, waar Kain individueel ook nog de zilveren medaille verwierf. Zeer opmerkelijk is de uitstekende kwaliteit van het corps de ballet dat zeldzaam homogeen is en grotendeels uit eigen kweek bestaat. Dit is te danken aan het feit dat het balletgezelschap zijn dansers kan betrekken van een dansvakopleiding die tot voor kort ten nauwste samenwerkte met de groep. Ook dit is de verdienste van Celia Franca geweest, die ervoor ijverde dat in 1959 de Nationale Ballet School gesticht kon worden, met Betty Oliphant als directrice.

Het Nationale Ballet van Canada trad in april 1975 voor de eerste maal op in Nederland.

Het Nationale Ballet van Canada

Celia Franca _____ **oprichtster**
 Alexander Grant _____ **artistiek directeur**
 George Crum _____ **muzikaal directeur**
 Gerry Eldred _____ **zakelijk leider**

New Symphony Orchestra London
 George Crum _____ **dirigent**

Vanessa Harwood, Mary Jago,
 Karen Kain, Nadia Potts,
 Veronica Tennant,
 Frank Augustyn, Charles Kirby,
 Peter Schaufuss, Tomas Schramek,
 Sergiu Stefanschi,
 Hazaros Surmeyan _____ **eerste solisten**

Victoria Bertram, Colleen Cool,
 Gloria Luoma, Linda Maybarduk,
 Sonia Pérusse, Wendy Reiser,
 Mavis Staines
 Joel Dabin, Jacques Gorrisen,
 James Kudelka, Clinton Rothwell,
 David Roxander _____ **solisten**

Ann Ditchburn, Cynthia Lucas,
 Karen Tessmer, Gizella
 Witkowsky
 David Allan, Luc Amyôt, Daniel
 Capouch, Victor Edwards, Miguel
 Garcia, Constantin Patsalas _____ **half-solisten**

Yolande Auger, Alexandra Auld,
 Josephine Baurac, Karla
 Beesemeyer, Susan Bodie, Lorna
 Geddes, Susan Keen, Annette
 Lambros, Stephanie Landry,
 Daphne Loomis, Gaitlan Maggs,
 Karin Mawson, Moira
 McCormack, Laura McLean,
 Esther Murillo, Patricia Oney,
 Heather Ronald, Katherine
 Scheidegger, Amalia Schelhorn,
 Barbara Szablowski, Charmain
 Turner, Valerie Wilder, Jane
 Wooding
 John Aubrey, Sean Boutilier, Todd
 Carter, Albert Forister, David
 Gornik, Paul Jago, Anton Kaloczy,
 Peter Ottmann, Colin Simpson,
 Raymond Smith _____ **corps de ballet**

Joanne Nisbet, David Scott _____ **balletmeesters**

John Goss _____ **tweete dirigent**
 Joseph Pepper _____ **concertmeester**

Bestuur

Uitvoerende leden
 President _____ Paul S. Deacon
 Vice-president _____ Jean de Brabant
 Vice-president en penningmeester _____ S. James Gaston
 Vice-president en
 voorzitter Fund-Raising _____ John Houlding
 Voorzitster 'Vrienden v.h.
 Nationale Ballet' _____ Judith M. Tait
 Artistiek directeur _____ Alexander Grant
 Zakelijk leider _____ Gerry Eldred
 Direktiesekretaresse _____ Tuija Hunnako
 Bestuurssekretaris _____ Peter G. Beattie
 Voormalig president en voorzitter
 van het comité voor benoeming
 van bestuursleden _____ Ian H. McLeod

Artistieke Staf

Artistiek directeur _____ Alexander Grant
 Muzikaal directeur en dirigent _____ George Crum
 Balletmeesters _____ Joanne Nisbet, David Scott
 Pedagogen en repetitors _____ Daniel Seillier, Lorna Geddes,
 Charmain Turner, Sergiu
 Stefanschi, Hazaros Surmeyan

Choreologiste _____ Susa Menck
 Hoofd kostuumafdeling _____ James Ronaldson
 Dekorontwerper _____ Georg Schlogl
 Assistent van de artistiek directeur _____ David Walker
 Tweede dirigent _____ John Goss
 Concertmeester _____ Joseph Pepper
 Pianisten _____ Mary McDonald, Nadine Litwin,
 Gary Arbour, Esther Gronenberg
 Orkest manager _____ Jean Verch

Zakelijke en Administratieve Staf

Zakelijk leider _____ Gerry Eldred
 Hoofd Fund-Raising _____ William D. Poole
 Company manager _____ Hamish Robertson
 Administrateur _____ Vera Vadura
 Assistent van de zakelijk leider _____ James Austin
 Salarisadministratrice _____ Patricia Margoese
 Fund-Raising _____ Diane O'Connor, Tory Thompson

Publiciteit

Hoofd publiciteitsafdeling _____ Marcia McClung
 Publiciteitsafdeling _____ Gerre Cimino,
 Tina van der Heyden, Mary Vacca

Productie- en Voorstellingsstaf

Hoofd van de techniek _____ Dieter Penzhorn
 Productieleider _____ Lawrence Beevers
 Voorstellingsleidster _____ Carol Beevers
 Produktiecoördinator _____ Stephen Chadwick
 Sekretaresse van de produktiestaf _____ Sandra Evan-Jones
 Assistent hoofd kostuumafdeling _____ Daisy Dean
 Kostuumafdeling _____ Howard Meadows,
 Palmira Felgueiras
 Chef schoeisel _____ Stephen Dymond
 Chef haarwerken _____ Julia Jupp
 Toneelmeester _____ Thomas Salyer
 Chef belichter _____ Nigel Romeril
 Rekwisiteur _____ Neil Fennell
 Tweede toneelmeester _____ James Constable
 Tweede belichter _____ Ron Dorman
 Kapman _____ David Grinstead